

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

30.5.2025

Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin ennusteen päivitys 30.5.2025

Eläketurvakeskus (ETK) on päivittänyt lyhyen aikavälin ennusteita. Tässä muistiossa esitetään perusskenaarion mukaisen TyEL:n ja MEL:n eläkemeno- ja rahoitusennusteen päivittämiseen liittyviä muutoksia ja tuloksia verrataan edelliseen ennusteeseen. ETK on laatinut myös pessimistisen skenaarion mukaisen ennustelaskelman, joka esitetään tästä erikseen.

Edellinen lyhyen aikavälin ennuste on julkaistu 31.3.2025. Nyt päivitetty ennustelaskelmat perustuvat [15.5.2025 julkaistuun ETK:n suhdanne-ennusteeseen](#). Tässä päivityksessä on tehty ennusteen lähtövuoden vaihdos sekä on huomioitu alkuvuoden 2025 toteumat. Toukokuun osakekurssien kehitystä on huomioitu 23.5.2025 saakka.

Laskelma perustuu tällä hetkellä voimassa olevaan lakiin.

ETK on päivittänyt ja julkaissut lisäksi valtion osuuksien ennusteet aiemmin toukokuussa. Jatkossa YEL:n, MYEL:n ja VEKL:n ennusteet julkaistaan erillisenä julkaisuna samalla verkkosivulla: <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ja-ennusteet/ennustelaskelmat/lyhyen-aikavälin-eläkemeno-ja-maksutasoennusteet/>.

Työeläkemeno kasvaa aiemmin arvioitua maltillisemmin

Päivitetyn ennusteen mukaan TyEL-MEL-eläkemeno nousee vuoden 2024 toteutuneesta noin 19,9 miljardista eurosta vuoteen 2034 noin 27,3 miljardiin euroon. Arvion mukaan kuluvana vuonna 2025 TyEL-MEL-eläkemeno on noin 20,5 miljardia euroa eli nousua vuodesta 2024 vuoteen 2025 arvioidaan olevan 2,7 prosenttia.

Työeläkeindeksin arvioidaan nousevan 1,2 prosenttia vuonna 2026 ja vuosittain keskimäärin noin 2,2 prosenttia vuodesta 2027 alkaen. TyEL-MEL-eläkemenon arvioidaan kasvavan 1,9 prosenttia vuonna 2026, 2,5 prosenttia vuonna 2027 ja keskimäärin noin 3,6 prosenttia vuosittain vuodesta 2028 alkaen.

Uusimmassa eläkemenoennusteessa on otettu huomioon vuoden 2024 kustannustenjakoon ilmoitetut tiedot sekä eläkerekisterin tiedot maaliskuun 2025 loppuun asti. Viimeisimpien toteutuneiden tietojen perusteella vuoden 2025 TyEL-MEL-eläkemenon arviota on nostettu noin 120 miljoonalla eurolla. Työeläkeindeksiennusteen tason pienenemisen ja eläkekarttumien laskentatekniikkaan tehtyjen tarkennusten vuoksi vuodesta 2027 alkaen eläkemeno on uusimmalla ennusteella pienempää maaliskuun ennusteeseen verrattuna.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

30.5.2025

Pienenemistä on vuodesta riippuen 0,5–1,7 prosenttia, eli vuositasolla keskimäärin noin 330 miljoonaa euroa.

Osakemarkkinoilla vuoristorataa ja epävarmuutta

Yhdysvaltain presidentti Trumpin keväällä julistamien tuontitullien eri käänteiden seurauksena pörssikurssit ovat heilahdelleet rajusti lyhyessä ajassa. Maalis- ja huhtikuussa nähtiin maailman osakekurssien syöksy alas, joka vaihtui osakkeiden jyrkkään nousuun huhtikuun loppupuolella ja toukokuussa. Vuoristoratamainen kehitys kuvastaa laajempaa epävarmuutta osakemarkkinoilla, ja mahdollisia äkkimuutoksia on odotettavissa kuluvan vuoden aikana.

Kevään myllerryksestä huolimatta sen vaikutus tähän mennessä on ollut tois-
taiseksi pieni. Ensimmäisen kvartaalin tietojen perusteella osakepaino näyttää pysyvän keskimäärin noin 53 prosentin tasolla. Laskelmassa käytetään toukokuun osaketuotona per 23.5. laskettua ennakoivaa indeksiä 4,4 prosenttia, jolloin myös kokonaistuotto jää korkeammaksi. Tämä nosti kuluvan vuoden keskimääräistä vakavaraisuutta verrattuna edelliseen ennusteeseen. Kuluvan vuoden aikana keskimääräinen vakavaraisuusaste laskee viime vuoden lopusta jääden noin 129 prosenttiin. Sen jälkeen vakavaraisuusaste nousee vähitellen noin 131 prosenttiin ennustejakson loppuun mennessä.

Osakekurssien laskuja ja nousuja huomioiden arvio kuluvan vuoden nimellistuotosta on pysynyt käytännössä samana kuin edellisessä ennusteessa eli 3,7 prosentissa. Sen sijaan reaalityttö nousee hieman pienemmän inflaation seurauksena. Tässä ennusteessa käytetään samaa päivitettyä reaalityttöoletusta kuin maaliskuussa.

Kuten edellisessä ennusteessa sijoitusallokaatio määräytyy tässäkin vakavaraisuusaseman perusteella, joka pyritään pitämään tasolla 1,6. Malliin on lisätty myös osakepainolle rajoite, jonka mukaan se voi muuttua kuukaudessa korkeintaan yhden prosenttiyksikön. Osakkeiden osuus vaihtelee ennustejakson aikana noin 51 ja 54 prosentin välillä.

Osaketuottokertoimen arvoksi arvioidaan kuluvana vuonna noin 1,9 prosenttia, eli noin yhden prosenttiyksikön verran pienemmäksi kuin maaliskuun ennusteessa. Pienempi osaketuottokerroin johtuu heikommasta alkuvuoden osaketuoton kehityksestä sekä heikommasta inflaatiosta, joka pienentää osaketuottooletuksen nimellisarvoa. Kuluvan vuoden osaketuottosidonnainen vastuunosa OLV ja vastaavasti vuoden 2026 rahaston iv4-korotus jäävät noin 250 miljoonaa euroa pienemmiksi. Toisaalta korkeampi iv1-korotus kompensoi tämän. Iv-korotusten yhteismäärä vaihtelee vuositasolla 2,3 ja 3,3 miljardin euron välillä vuoden 2026 jälkeen. Määrä on hieman korkeampi johtuen korkeammasta vakavaraisuudesta.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

30.5.2025

Heikko työmarkkinakevät jarruttaa palkkakehitystä

Kuluvan vuoden heikompi työmarkkinatilanne näkyy ennusteessa ennen kaikkea pienempänä palkkasummana sekä kohonneilla työttömyyslukuilla. TyEL-MEL:n mukainen palkkasumma kasvaa tänä vuonna reilut kolme prosenttia, mutta se jää noin 300 miljoonaa euroa pienemmäksi verrattuna maaliskuun ennusteeseen. Ensi vuonna siihen odotetaan kuitenkin parempaa kasvua, jolloin se palautuu ja jopa ylittää aiemmin edellisen ennusteen noin 150 miljoonaa euroa vuositasolla.

TyEL-maksutaso on kiinnitetty 24,4 prosenttiin, mutta maksun osista vanhuuseläkemaksua, työkyvyttömyysmaksua ja keskimääräistä hoitokustannusosaa on tarkennettu tässä ennusteessa. Vakavaraisuuden perusteella määräytyvä asiakashyvitys pysyy enimmäkseen samalla tasolla kuin maaliskuun ennusteessa.

Maksutulo pienenee hieman ennustejakson alussa ja sen jälkeen kasvaa verrattuna maaliskuun ennusteeseen.

Myös työttömiä on ollut alkuvuonna 2025 odotettua enemmän, joten työllisyysrahaston osuutta on nostettu kuluvalle vuodelle melkein 600 miljoonaan euroon. Arviossa on tarkennettu vuoden 2024 lakimuutosten vaikutuksia. Niiden odotetaan vähentävän ansiopäivärahan etuuspäiviä noin 22 prosenttia ja aikuiskoulutustuen etuuspäiviä noin 60 prosenttia vuonna 2025. Vuorotteluvapaiden osuus perustuu alkuvuoden toteumaan. Tämän jälkeen työttömyyden ennustetaan vähenevän tasaisesti, jolloin TR-osuus jää vuositasolla 30-60 miljoonaa euroa pienemmäksi edelliseen ennusteeseen nähden.

Tasausvastuun taso on riittävä

Viime vuosina tasausvastuu on kehittynyt positiivisesti ja sama kehitys jatkuu tämän ennusteen mukaan.

Ennustejakson alussa suurempi eläkemeno ja pienempi palkkasumma hidastavat tasausvastuun kasvua enemmän kuin aiemmassa ennusteessa, jolloin tasausvastuun määrä jää nykyiselle tasolle eli noin 16,4 prosenttiin palkkasummasta. Ennustejakson loppua kohti tilanne kuitenkin kääntyy, ja tasausvastuun kasvu kiihtyy. Tämän ennusteen mukaan se voi nousta vuoteen 2033 mennessä 1 700 miljoonaa euroa aiempaa suuremmaksi jääden noin 24 prosenttiin palkkasummasta. Tasausvastuun vähimmäismäärän ylittävä osa kasvaa ennustejaksolla 12 prosentista noin 21 prosenttiin suhteessa palkkasummaan.

Tasausvastuun kehitys on herkkä laskelman oletuksille. Heikon suhdanteen skenaariossa tasausvastuun kehitys voi kääntyä nopeasti laskuun, jolloin voidaan joutua esimerkiksi korottamaan TyEL-maksua. Tämän tyyppisestä kehityspolusta on tehty pessimistinen laskelma tämän peruslaskelman rinnalle.